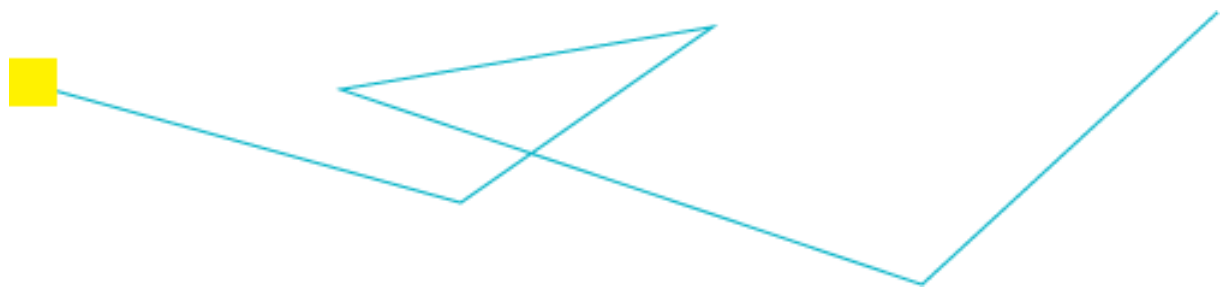

SZKOŁA
LIDERÓW

RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI
FUNDACJI SZKOŁA LIDERÓW
W 2018 ROKU

Spis treści

O Fundacji.....	2
Główne nurty działalności Fundacji.....	3
Władze.....	3
Zespół	4
Szkoła Liderów w 2018 roku.....	6
Programy i działania Fundacji prowadzone w 2018 roku.....	8
Program Liderzy PAFW	9
2017-2018 (XIII edycja).....	9
Program Liderzy PAFW	11
2018-2019 (XIV edycja).....	11
Liderzy dla Młodzieży	13
Młodzieżowa Akademia Umiejętności	16
Pracownie Orange – szkolenie, coachingi, inspiracje.....	17
Złot liderów i liderek Pracowni Orange	18
Szkoła Liderów Politycznych.....	19
Akademia Liderów Samorządu 2018.....	21
Szkoła Liderów Miast.....	22
Warszawska Akademia Młodych Liderów 2.0.....	24
Przełącz się na młodzię 2.0.	25
Pomagam – Zyskuję 2018.....	26
Akademia Liderów Wolontariatu II	27
Inclusive Leadership	28
Dwa sektory- jedna wizja.....	30
Wyłącz ego. Zrozum drugiego	31

O Fundacji

Szkoła Liderów to instytucja dbająca o jakość życia publicznego w Polsce i wśród Polaków za granicami. Od ponad 20 lat pracujemy na rzecz rozwoju świadomego, opartego na wartościach przywództwa. Wynajdujemy i wspieramy liderów różnych obszarów życia publicznego: w organizacjach pozarządowych, instytucjach samorządu terytorialnego oraz w partiach i organizacjach politycznych. Wierzymy, że to właśnie osoby o zdolnościach przywódczych, pociągając za sobą innych, są motorem zmian.

Fundacja jest miejscem spotkania i dialogu. W naszych programach uczestniczą osoby z różnych opcji politycznych i społecznych. Programy Fundacji są silnym doświadczeniem rozwojowym, dla wielu Absolwentów stają się punktem zwrotnym w ich karierach w życiu publicznym. Pośród absolwentów naszych projektów edukacyjnych jest wielu działaczy społecznych, samorządowych, a także kilku posłów tej kadencji.

Szkoła Liderów wyposaża w narzędzia do przeprowadzania zmiany i wywierania wpływu, pogłębia samoświadomość i stwarza możliwości dalszego rozwoju.

Podstawowe programy Fundacji, dzięki zaangażowaniu donorów i darczyńców, pozostają od wielu lat bezpłatne lub niskopłatne. Ponadto Szkoła Liderów oferuje indywidualnie dopasowane do potrzeb klienta programy i usługi. Zysk z działalności gospodarczej w całości przeznaczony jest na cele statutowe organizacji. Nasze programy realizujemy dzięki wsparciu polskich oraz zagranicznych fundacji i programów pomocowych, a także – w coraz większej mierze – dzięki zaangażowaniu społecznie odpowiedzialnego biznesu.

Organizacja powstała latem 1994 roku z inicjatywy profesora Uniwersytetu Oksfordzkiego Zbigniewa Pełczyńskiego. Od 2014 roku działa jako Fundacja.

Główne nurty działalności Fundacji

Edukacja liderów życia publicznego w Polsce i promowanie rzetelnej dyskusji o sprawach publicznych i modelu państwa to kluczowy obszar działań Fundacji. Kierujemy je do czterech głównych grup odbiorców:

- liderów politycznych, działających na szczeblu centralnym;
- liderów lokalnych, budujących lokalne wspólnoty i środowiska;
- liderów miejskich, zaangażowanych w życie danego miasta
- oraz liderów polonijnych, działających poza granicami Polski na rzecz zarówno środowisk polonijnych, jak i angażujących się w życie kraju zamieszkania.

Te cztery grupy wyznaczają także najważniejsze nurty działania Fundacji w 2018 roku.

Władze

Zarząd Fundacji (od czerwca 2017):

Katarzyna Czayka-Chełmińska – Prezeska Zarządu

Przemysław Radwan-Röhrenscheff – Wiceprezes Zarządu

Agnieszka Szelaągowska – Członkini Zarządu

Rada Fundacji:

- Zbigniew Pełczyński
- Mirella Panek-Owsiańska
- Marcin Walecki
- Rafał Mrówka
- Urszula Paśławska
- Tomasz Chmal (do października)

Zespół

W 2018 roku w Fundacji pracowały następujące osoby:

Kierowanie działaniami Fundacji

- Przemysław Radwan-Röhrenscheff
- Katarzyna Czayka-Chełmińska
- Beata Borkowska-Ślósarska – dyrektorka Fundacji

Dyrektorka Programu Liderzy PAFW

- Katarzyna Czayka-Chełmińska

Program Liderzy PAFW

- Aleksandra Daszkowska-Kamińska (do kwietnia)
- Agata Gajda
- Maria Makowska
- Agnieszka Szelałowska
- Magdalena Plewowska-Semik (do lipca)
- Julia Szcześniak
- Paulina Książek
- Agnieszka Wróblewska (od września)
- Katarzyna Świeżak (od czerwca)
- Anna Warwas (od czerwca)

Programy polityczne

- Iwona Ciećwierz (do kwietnia)
- Małgorzata Czarnecka
- Maria Klaman (od kwietnia)

Programy miejskie

- Iwona Ciećwierz (do kwietnia)
- Anna Warwas (do kwietnia)
- Maria Mańkowska
- Aneta Birnbaum
- Agnieszka Muras (od kwietnia)

Rozwój know how

- Maria Makowska

Komunikacja i media

- Aleksandra Daszkowska-Kamińska (do kwietnia)

Działalność gospodarcza

- Małgorzata Czarnecka

Koordynator biura

- Adam Paluszkiewicz (do marca)
- Helena Belina-Brzozowska (od marca)

Szkoła Liderów w 2018 roku

2018 rok był dla Fundacji czasem połączenia tego co stałe, niezmiennie z wprowadzaniem dużych zmian i utrwalaniem ich efektów.

Zrealizowane zostały dwa kluczowe programy Fundacji: odbyła się 26 Szkoła Liderów Politycznych oraz 13 edycja Programu Liderzy PAFW, a od czerwca 2018 roku rozpoczęła się jego 14 edycja.

W 2018 roku projekty, które zostały zainicjowane w roku poprzednim – takie jak Szkoła Liderów Miast, Program Liderzy dla Młodzieży w Świątokrzyskim, czy projekty na rzecz warszawskich liderów i ochotników (Warszawska Akademia Młodzieżowych Liderów, Przełącz się na Młodzież czy Pomagam Zyskuję), wyszły z fazy pilotażu i eksperymentowania i na trwale wpisują się w prowadzoną przez Fundację działalność. Wyłonił się nowy wyraźny kierunek w działaniu Fundacji i obok centralnie prowadzonych programów dla liderów lokalnych lub politycznych, realizowane są Szkoły Liderów konkretnych miast i regionów.

Poza poszerzaniem działań uznać trzeba, że niektóre ulegają też ograniczeniu, jak te na rzecz Polonii i jej liderów. Szkoły Liderów Polonijnych stanowiły istotny kierunek działań Fundacji, lecz nie są obecnie kontynuowane ze względu na brak środków finansowych.

14 Projektów na rzecz liderów życia publicznego oraz osób działających społecznie

1038 Uczestników – liderów życia publicznego – społecznych, politycznych, samorządowych, miejskich

1131 Absolwentów w sieci Szkoły Liderów

Partnerzy:

- Ambasada USA
- Dentons Europe
- Fundacja Adenauera
- Fundacja Orange
- Fundacja PWC
- Fundacja Veolia Polska
- Jeronimo Martins Polska S.A.
- MAGOVOX Sp. z o.o.
- Miasto Stołeczne Warszawa – Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m. st. Warszawa
- Orange Polska S.A.
- Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności
- Provident Polska S.A.
- Samsung Electronics Polska Sp. z o.o.
- Uniwersytet Warszawski
- Urząd Miasta Ełk
- Urząd Miasta Legionowo
- Województwo Śląskie
- Województwo Świętokrzyskie – Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach
- Absolwenci i darowizny indywidualne

Istotną zmianą w 2018 roku były też **zmiany w składzie zespołu Fundacji**.

Zdecydowana większość projektów była realizowana przez nowe koordynatorki i nowe zespoły. W ocenie odbiorców została zachowana ciągłość, a zmiany personalne nie obniżyły jakości działań.

Zostały też dokonane **zmiany organizacyjne** (zmiana księgowości, wprowadzenie rozwiązań informatycznych, formalnych), które uporządkowały wewnętrzne funkcjonowanie Fundacji.

Nastąpił kolejny krok w **dywersyfikacji źródeł pozyskiwanych środków** na działalności Fundacji.

Rośnie rola partnerów biznesowych oraz widoczny jest coraz większy udział indywidualnego wsparcia absolwentów.

Istotnym sukcesem w 2018 roku było **polskie wydanie biografii prof. Zbigniewa Pełczyńskiego**, oraz wszystkie wydarzenia jakie temu towarzyszyły – od zbiórki pieniężnej, po spotkania z profesorem w różnych środowiskach. Zainteresowanie jakie towarzyszy tej publikacji i osobie założyciela Szkoły Liderów wskazuje, że tradycja instytucji, jej korzenie i wartości są niezmiennie istotne w polskim życiu publicznym. Utrzymujące się zainteresowanie programami Szkoły Liderów pokazuje, że mimo rosnącej polaryzacji na scenie publicznej, w życiu społecznym i politycznym metoda tworzenia przestrzeni do dialogu, spotkania z innymi jest tym bardziej potrzebna.

Programy i działania Fundacji prowadzone w 2018 roku

Program „Przywództwo lokalne”

1. Program Liderzy PAFW
2. Inne programy dla liderów lokalnych:
  - Liderzy dla młodzieży – program dla liderów w województwie świętokrzyskim
  - Pracownie Orange
  - Wyłącz Ego. Zrozum drugiego

Program „Przywództwo polityczne”

1. Szkoła Liderów Politycznych
2. Program samorządowy – Akademia Liderów Samorządu (KAS)

Programy miejskie

1. Szkoła Liderów Miast:
  - edycja II w Ełku i Legionowie, kontynuacja (Fundacja Veolia)
  - edycja III w Łodzi, Pabianicach i Zgierzu
2. Projekty warszawskie – na rzecz liderów Warszawy
  - WAML
  - Przetączy się na młodzież
  - Pomagam – Zyskuję
  - ALW II
  - MAU

Programy międzynarodowe

1. Inclusive Leadership

LIDERZY PAFW

Program Liderzy PAFW 2017-2018 (XIII edycja)

Celem Programu Liderzy PAFW jest dostarczenie uczestnikom wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy na rzecz lokalnych społeczności oraz wzmocnienie ich pozycji liderkiej.

Program jest adresowany do liderów i liderki mających za sobą realizację udanych projektów w ramach różnych programów Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności oraz osób posiadających szczególne osiągnięcia w działaniach zbieżnych z misją Fundacji. Uczestnicy programu to lokalni liderzy społeczni.

W 2018 roku zakończyła się XIII edycja Programu. Zrealizowano drugą część zindywidualizowanego programu edukacyjnego opartego na metodologii tutoringu dla grupy 40 liderów i 12 tutorów; program stałej współpracy z grupą ok. 60 tutorów i ponad 570 absolwentów poprzednich edycji Programu oraz promowano postawy liderkie – ważne z perspektywy rozwoju Polski.

Zorganizowano 2 zjazdy szkoleniowe: na temat wprowadzania zmiany w środowisku oraz komunikowania wizji zmiany. Na zakończenie Programu liderzy i liderki opracowali swoje Indywidualne Ścieżki Rozwoju – plany liderkie na 3 lata. 12 tutorów i tutorek wspierało uczestników w procesie rozwojowym, w 2018 roku każda para lider – tutor odbyła po 6 spotkań.

Przygotowano i zrealizowano ofertę rozwojową dla absolwentów: 40 absolwentów wzięło udział w warsztacie Liderki Open Space, 18 absolwentów w warsztacie na temat wystąpień publicznych, 7 absolwentów wygrało konkurs na wizyty studyjne, spośród nich 5 absolwentów je przeprowadziło, 10 absolwentów uczestniczyło w wizycie studyjnej w USA, której motywem przewodnim było budowanie dialogu i rozwiązywanie lokalnych konfliktów. 2 grupy absolwentów zrealizowały Inicjatywy Absolwentkie korzystając z dedykowanego im funduszu. 4 absolwentów skorzystało ze wsparcia tutorskiego.

Zewnętrzna firma przeprowadziła pro bono audyt komunikacyjny, który pomógł w stworzeniu nowej strategii promocji Programu.

W wyniku udziału w Programie wśród uczestników nastąpił wzrost identyfikacji z rolą lidera i pewności w niej; wzrosły ich liderские kompetencje; wzmocniły się ich organizacje; wzrósł wpływ liderów (nowe stanowiska, większa odpowiedzialność); podjęli nowe działania; poszerzyli grono odbiorców, pozyskali nowych partnerów. Sieć współpracy absolwentów wzmocniła się. Powstały nowe inicjatywy absolwenckie. Absolwenci wzmocnili swoje kompetencje (m.in. budowanie zespołu, wprowadzanie zmian, budowanie poparcia, rozwiązywanie konfliktów, zarządzania kryzysem i komunikacji).

Podstawowym długofalowym efektem Programu są przeprowadzane przez uczestników zmiany służące rozwojowi ich społeczności lokalnych, w tym budowaniu kapitału społecznego.

Program jest finansowany przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności.

Termin realizacji: 06.02.2017 r. – 30.06.2018 r.

Dotacja na 2018: 709 324,40 zł

Koordinator/koordynator/zespół:

Katarzyna Czayka-Chetmińska

Agnieszka Szelańska

Paulina Książek

Magdalena Plewowska-Semik

Agata Gajda

Katarzyna Świeżak

LIDERZY PAFW

Program Liderzy PAFW 2018-2019 (XIV edycja)

Celem Programu Liderzy PAFW jest dostarczenie uczestnikom wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy na rzecz lokalnych społeczności oraz wzmocnienie ich pozycji liderkiej.

Program jest adresowany do liderów i liderki mających za sobą realizację udanych projektów w ramach różnych programów Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności oraz osób posiadających szczególne osiągnięcia w działaniach zbieżnych z misją Fundacji. Uczestnicy programu to lokalni liderzy społeczni.

W 2018 roku rozpoczęła się XIV edycja Programu. Zrealizowano pierwszą część zindywidualizowanego programu edukacyjnego opartego na metodologii tutoringu dla grupy 40 liderów i 12 tutorów; program stałej współpracy z grupą ok. 60 tutorów i ponad 620 absolwentów poprzednich edycji Programu oraz promowano postawy liderkie – ważne z perspektywy rozwoju Polski.

Zorganizowano 2 zjazdy szkoleniowe: na temat samoświadomości oraz budowania zespołu. Liderzy i liderki opracowali swoje Indywidualne Plany Rozwoju – plany liderkie na 4 miesiące. 12 tutorów i tutorek wspierało uczestników w procesie rozwojowym, w 2018 roku każda para lider – tutor odbyła po 6 spotkań.

Przygotowano i zrealizowano ofertę rozwojową dla absolwentów: Odbył się Zlot Alumnów dla ponad 150 osób, którego motywem przewodnim było świętowanie 100 rocznicy odzyskania niepodległości. W ramach konkursu na inicjatywy absolwenckie 6 grup Alumnów otrzymało dotacje na projekty na temat 100-lecia, a 4 grupy na absolwenckie inicjatywy regionalne. 3 Alumnów dostało wsparcie tutorskie i odbyło po 3 spotkania z tutorami. 25 osób wzięło udział w warsztacie na temat coachingowego stylu zarządzania. Zrealizowano serię warsztatów dedykowaną kandydatom do samorządu – z wystąpień publicznych, współpracy z mieszkańcami, z mediami, z biznesem lokalnym, z prowadzenia kampanii

wyborczych. (w pierwszym z nich wzięło udział 15 osób, w drugim 20 osób, w trzecim 30 osób). Dla zwycięzców zorganizowano spotkanie gratulacyjne, w którym wzięło udział 23 osoby. Opracowano raport dotyczący kandydowania absolwentów w wyborach samorządowych. Przeprowadzono ewaluację narzędzi Programu Alumni.

Program zakończy się w czerwcu 2019 roku.

Termin realizacji: 29.01.2018 r. – 30.06.2019 r.

Dotacja na 2018: 658 614,04 zł

Koordinator/koordynator/zespół:

Katarzyna Czayka-Chetmińska

Agnieszka Szelańska

Paulina Książek

Julia Szcześniak

Magdalena Plewowska-Semik

Agata Gajda

Anna Warwas

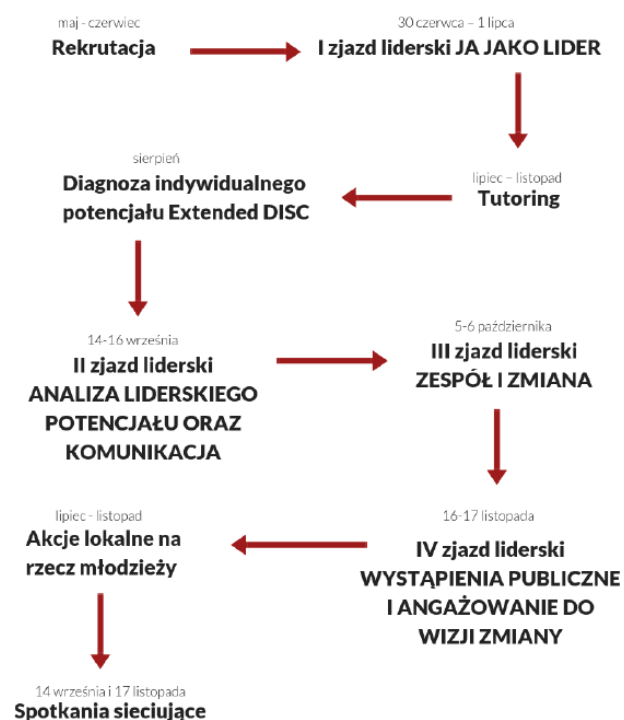
Agnieszka Wróblewska

Katarzyna Świeżak

Liderzy dla Młodzieży

Program „Liderzy dla Młodzieży” to 8 miesięcy intensywnej pracy z 19 liderami społecznymi w województwie świętokrzyskim. Celem programu było podnoszenie wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy na rzecz lokalnych społeczności ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży oraz wzmocnienie pozycji liderek i liderów uczestników Programu. Program był adresowany do liderów i liderki z województwa świętokrzyskiego, którzy na co dzień pracują z młodzieżą. W czasie trwania Programu każdy z uczestników przeszedł zaawansowany kurs przywództwa lokalnego, wzmocnił swoje kompetencje kierowania zespołem i wprowadzania zmian. Sprawdził swój indywidualny potencjał liderki i liderów i zastanowił się, jak w pełni go wykorzystać w pracy nad rozwojem młodzieży w regionie. Obok bloków szkoleniowych każdy z liderów otrzymał również wsparcie doświadczonego tutora. Jednym z założeń Programu było także wypracowanie przez liderów pomysłów na wspólne akcje lokalne na rzecz młodzieży w regionie.

Ważnym elementem Programu było wspieranie sieci uczestników i absolwentów dwóch edycji Programu „Liderzy dla Młodzieży” poprzez spotkania sieciujące, zjazd szkoleniowy,

animowanie wzajemnych relacji i wzmacnianie wspólnych akcji lokalnych i działań na rzecz młodzieży w regionie.

Program „Liderzy dla Młodzieży” jest ważny nie tylko dla samych uczestników poprzez wspieranie odkrywania własnego ja, ale przede wszystkim dla młodzieży z jaką pracujemy.

Dzięki udziałowi w Programie zyskałam przede wszystkim umiejętność odnalezienia siebie ze swoimi predyspozycjami w moim środowisku. Czuję swoją wartość, a to chyba najważniejsze. Potrafię wdrażać metody pracy, o których uczyłam się na szkoleniach.

Świętokrzyski Program Rozwoju Liderów „Liderzy dla Młodzieży” powstał z inicjatywy Marszałka Województwa Świętokrzyskiego i realizowany był przez Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach we współpracy z Fundacją Szkoła Liderów.

- → 19 uczestników wybranych z 50 kandydatów
- → 4 zjazdy
- → 64 godziny szkoleniowe
- → 19 Indywidualnych Planów Rozwoju
- → 190 godzin indywidualnego tutoringu liderского
- → 7 tutorów
- → 2 spotkania superwizyjne tutorów

- → 1 zjazd absolwentów I edycji Programu
- → 2 spotkania sieciujące
- → Liczne działania i akcje lokalne uczestników i absolwentów na rzecz młodzieży regionu

Termin realizacji: maj – grudzień 2018 r.

Przychód na 2018: 76 682,92 zł

Koordinatorka: Magdalena Plewowska-Semik, Maria Makowska

Więcej informacji <https://liderzydlamlodziesy.pl/>

Młodzieżowa Akademia Umiejętności

Młodzieżowa Akademia Umiejętności to cykl warsztatów koncentrujących się aktywności młodzieży i włączaniu ich w działania na rzecz młodych w województwie śląskim, skupiony wokół współpracy młodzieży z władzami samorządowymi. Skierowany był do ludzi w wieku 15-25 lat. Program warsztatów obejmował przybliżenie idei samorządności i społeczeństwa obywatelskiego, przekazanie informacji o działaniu i kompetencjach władz samorządowych w Polsce, blok dotyczący narzędzi wzmacniających partycypację młodzieży i potrzeby oraz wyzwania młodzieży w województwie śląskim. Trenerem prowadzącym zajęcia był Jakub Radzewicz.

Szkolenia zostały przeprowadzone w 6 miastach na terenie województwa (Bielsko-Biała, Katowice, Rybnik, Gliwice, Częstochowa, Lubliniec).

Termin realizacji: 26.10. 2018 r. – 24.11.2018 r.

Przychód na 2018: 20 675,61 zł

Koordinator/koordynator/zespół: Aneta Birnbaum

Pracownie Orange – szkolenie, coachingi, inspiracje

Celem projektu był rozwój Liderów Pracowni Orange w zakresie umiejętności związanych z budowaniem zespołu, motywowaniem, tworzeniem wizji oraz zarządzaniem projektami.

Program „Pracownie Orange – szkolenia, coachingi, inspiracje” to różne działania rozwojowe prowadzone na rzecz Liderów Pracowni Orange. Zakres porozumienia o współpracy z Fundacją Orange obejmował:

- opracowanie materiałów dydaktycznych oraz przeprowadzenie szkolenia stacjonarnego z zakresu przywództwa dla Liderów Pracowni Orange;
- opracowanie i przeprowadzenie grupowych sesji coachingowych oraz coachingów indywidualnych dla liderów Pracowni mających na celu maksymalizację efektów działań i zaangażowanie liderów poprzez motywowanie ich, doradzanie, wspieranie i dzielenie się własnym doświadczeniem;
- opracowanie serii 5 artykułów edukacyjno-inspirujących na portal Programu (działania na platformie).

Termin realizacji: styczeń – listopad 2018 r.

Dotacja na 2018: 104 458,52

Koordynatorka/koordynator/zespół: Aleksandra Daszkowska – Kamińska oraz Aneta Birnbaum (do 05.2018 r.), Małgorzata Czarnecka (05-11.2018 r.)

Zlot liderów i liderek Pracowni Orange

9 i 10 marca Fundacja zrealizowała dwudniowy zlot liderów i liderek Pracowni Orange z całej Polski. Zlot odbył się w Warszawie, w Instytucie Wzornictwa Przemysłowego i wzięto w nim udział ponad stu uczestników. Wydarzenie rozpoczęło się od rozstrzygnięcia wyzwania „Projekt, który zmienił moją społeczność”, skierowanego do liderów i liderki Pracowni. Zorganizowano także kilka warsztatów, umożliwiających wzmocnienie się w zakresie ryślielstwa, promowania i utrwalania rozwiązań wypracowanych w Pracowni, grywalizacji społeczności lokalnej i diagnozowania jej potrzeb, narzędzi mobilnych do pracy z dziećmi i młodzieżą i inspiracji do nauki programowania. Uczestnicy zjazdu wzięli także udział w warsztatach w FabLab – pracowni pokazującej jak kreatywnie wykorzystać najnowsze technologie. Zjazd był także okazją do sieciowania uczestników trzech pierwszych edycji programu Pracownie Orange.

Termin realizacji: 9-10 marca 2018 r.

Dotacja na 2018: 78 942,34 zł

Koordynatorki: Aneta Birnbaum, Aleksandra Daszkowska-Kamińska

Szkoła Liderów Politycznych

Szkoła Liderów Politycznych to program edukacji przywódczej o najdłuższej historii i tradycji w Polsce. To jedyny program otwarty dla wszystkich opcji politycznych. Celem 26. Szkoły Liderów Politycznych było stworzenie płaszczyzny do dyskusji i refleksji dla polityków i polityczek z różnych opcji politycznych, aktywistów, liderów organizacji pozarządowych, liderów opinii, którzy chcą wpływać na rzeczywistość polityczną.

26. Szkoła Liderów Politycznych to 9-dniowy intensywny program szkoleniowy bogaty w wykłady, prelekcje, warsztaty, treningi, debaty i dyskusje oraz spotkania z politykami i ekspertami. W 26. SLP wzięły udział 33 osoby z całego kraju, reprezentujące różne opcje polityczne i ruchy społeczno-polityczne.

Uczestnikom i uczestniczkom 26. szkoły Liderów Politycznych stworzono przestrzeń i dano wiedzę i narzędzia do: refleksji nad sobą w liderekij roli w ramach treningu liderekij i treningu przywództwa opartego na wartościach, do wzmocnienia skuteczności swojej kampanii w ramach warsztatów wyborczych i medialnych, do rozmów na temat polskiej polityki krajowej i zagranicznej z przedstawiciel(k)ami polskiej polityki różnych opcji, do wykładów i zajęć prowadzonych przez ekspertów/teki na temat m.in.: wyzwań związanych z przyszłością Unii Europejskiej, ekologii i zrównoważonego rozwoju, roli technologii w zdobywaniu i sprawowaniu władzy, roli kultury w budowaniu tożsamości, nowego wymiaru stosunków polsko-niemieckich, polityk publicznych, współczesnej myśli politycznej i in. Poświęcono także uwagę analizie źródeł i możliwych dróg wyjścia z tzw. polskiego sporu, jako że budowanie porozumienia w obecnej sytuacji w Polsce jest z perspektywy programu kluczowe.

26. SLP zrealizowano we współpracy z partnerami merytorycznymi i finansowymi: Biurem Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE, Fundacją Konrada Adenauera, Orange Polska, Samsung, Magovox Sp. Z o.o., Dentonts, Jeronimo Martins, Provident.

Termin realizacji: marzec – listopad 2018 r.

Dotacja na 2018: 223 134,14 zł

Koordynatorka i zespół: Agata Otrębska, Maria Klamana, Przemysław Radwan-Röhrenscheff

Akademia Liderów Samorządu 2018

W 2018 roku zorganizowano czwartą edycję Akademii Liderów Samorządu. Celem Akademii było wzmocnienie kompetencji i wiedzy wśród liderów samorządu, aby osiągnęli rzeczywisty wpływ na rozwój wspólnoty lokalnej. Zrealizowane seminaria i warsztaty miały na celu przekazanie wiedzy i inspiracji wspierających myślenie i tworzenie przekrojowych działań m.in. w zakresie komunikacji na linii władza – mieszkańcy. Majowe seminarium zorganizowane zostało z okazji rocznicy wyborów samorządowych. Seminarium dedykowane było przede wszystkim refleksji na temat aktualnej roli samorządu lokalnego w Polsce, wagi autonomii społeczności lokalnych w zarządzaniu gminą oraz potencjalnym wpływem polityki centralnej na samorząd i konsekwencjom tego rodzaju działań. Ważnym wymiarem Akademii były także praktyczne narzędzia przydatne liderom samorządów w ich funkcji menadżerów miast i wsi oraz liderów społeczności lokalnej. W projekcie udział wzięli przedstawiciele samorządu, pełniący swoje funkcje na różnych szczeblach oraz osoby myślące o kandydowaniu w wyborach samorządowych w roku 2018, w szczególności absolwentki i absolwenci programów Szkoły Liderów.

Akademii Liderów Samorządu zrealizowano dzięki wsparciu finansowemu Fundacji Konrada Adenauera w Polsce i Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Termin realizacji: marzec – czerwiec 2018 r.

Dotacja na 2018: 29 575,93 zł

Koordinatorzy i zespół: Iwona Ciećwierz, Maria Klaman, Magdalena Plewowska-Semik, Przemysław Radwan-Röhrenscheff

Szkoła Liderów Miast

Szkoła Liderów Miast to program skierowany głównie do miast średniej wielkości, które w wyraźny sposób potrzebują wsparcia lokalnych liderów zmian społecznych oraz poszerzenia grona aktywnych mieszkańców wpływających na przyszłość miasta. Kształci miejskich liderów z uwzględnieniem lokalnej diagnozy i interesów społeczności. Opiera się na uznaniu, że przywództwo w mieście leży w wielu rękach.

W 2018 roku była kontynuowana I edycja programu w Ełku oraz Legionowie, a II edycja w Zgierzu, Łodzi i Pabianicach, obejmując w sumie 72 uczestników – przedstawiciele trzech sektorów (prywatnego, publicznego i pozarządowego). Uczestnicy projektu otrzymali podstawowy kurs leaderski oraz wiedzy o mieście uczestnicząc w szkoleniach, warsztatach, wykładach i spotkaniach. Działania objęły cztery 2-3 dniowe zjazdy podnoszące kompetencje i wiedzę, a także dodatkowe spotkania monitoringowe z trenerami. W pierwszej edycji uczestnicy pracowali nad propozycjami rozwiązań zidentyfikowanych przez siebie problemów społecznych. W wyniku ich diagnozy oraz pracy zespołowej powstało 8 rozwiązań, odpowiadających na 8 różnych obszarów problemowych: brak współpracy międzysektorowej, zanieczyszczenie powietrza, nagromadzenie się problemów wokół „Kozłówki”, brak współpracy i wzajemnego wsparcia między przedsiębiorcami w Legionowie, niską świadomość społeczną mieszkańców, małą ofertę zajęć dla osób starszych, dzieci i młodzieży oraz brak przestrzeni do dyskusji w Ełku.

W drugiej edycji uczestnicy pracowali nad wspólnymi rekomendacjami rozwojowymi dla władz, które zaprezentowali podczas finałowego spotkania. Opracowano w sumie osiem różnych rekomendacji miejskich: jedną dla Łodzi (Panel obywatelski), jedną dla Zgierza (Społeczna Strategia Rozwoju Miasta) i sześć dla Pabianic (Centrum Aktywizacji Społecznej, Program „Spotkajmy się”, Integracja międzypokoleniowa, Wypełnianie przestrzeni miejskiej, Dbam o swoje miasto, Atrakcyjne konsultacje społeczne).

Termin realizacji: czerwiec 2017 r. – kwiecień 2018 r.; 15.05.2018 r. – 31.12.2018 r.

Dotacja na 2018: 139 999,59 zł

Koordynatorka: Iwona Ciećwierz, Anna Warwas; Agnieszka Muras

**Szkoła
Liderów
Miast**

organizatorzy

patronat honorowy

patronat medialny

Warszawska Akademia Młodych Liderów 2.0.

WAML to 9-miesięczny program rozwojowy dla 36 warszawskich liderów młodzieżowych działających w młodzieżowych radach dzielnic/Warszawy, samorządach uczniowskich/studenckich, grupach nieformalnych. Projekt był realizowany we współpracy z Fundacją Civis Polonus. Celem głównym projektu było poszerzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji młodych liderów przydatnych w ich działalności społecznej.

W ramach WAML uczestnicy wzięli udział w:

- Warsztacie inauguracyjnym (14 maja), na którym poznali założenia projektu i siebie nawzajem, zgłosili oczekiwania wobec projektu.
- Wyjeździe szkoleniowym (15-17 czerwca), podczas którego odbyli trening outdoor, warsztat o wartościach.
- Warsztatach wspierających rozwój liderów (29 września, 20 października, 10 listopada, 8 grudnia) poświęconych min. zarządzaniu sobą w czasie, pracy projektowej, wystąpieniom publicznym, ofercie Miasta dla młodych.
- Treningu zadaniowym, który polegał na zrealizowaniu własnego projektu społecznego ze wsparciem mentora, w wyniku którego powstało 7 projektów:
  - film „Lewa strona” – o chodzeniu lub nie po ruchomych schodach w metrze,
  - kampania #tacy sami,
  - Młodzieżowy Klub Prawny – warsztaty o prawach ucznia,
  - Młodzi mogą – strona www o możliwościach działania dla młodzieży,
  - „Nie” pełno sprawni – kampania społeczna o niepełnosprawności,
  - Akt kultury – spektakl i panel o kulturze,
  - warsztaty z pierwszej pomocy.
- Konferencji podsumowującej, którą współtworzyli i na której prezentowali swoje projekty (14 grudnia).

Główne tematy poruszane w ramach WAML to: ja jako lider, ja i mój zespół, ja w Warszawie.

Termin realizacji: 1 marca 2018 r. – 31 grudnia 2018 r.

Dotacja na 2018: 59 481,50 zł

Koordinatorka/koordynator/zespół: Maja Mańkowska

Przełącz się na młodzież 2.0.

Przełącz się na młodzież to 9–miesięczny projekt dedykowany 20 pracownikom warszawskich instytucji kulturalnych, wychowawczych, edukacyjnych pracujących z młodzieżą.

Projekt ma na celu otwarcie instytucji na współpracę z młodzieżą poprzez wprowadzenie do instytucji metodologii przywództwa włączającego.

Zadaniem uczestników było stworzenie projektu cyklicznego wydarzenia włączającego młodzież. Uczestnicy otrzymali wsparcie w postaci szkoleń i pracy z mentorem.

I szkolenie (9 – 10 kwietnia) – „Liderzy zmian – przełącz się na młodzież” – szkolenie było poświęcone integracji uczestników, identyfikacji ich potencjału liderkiego do wprowadzenia zmiany w instytucji i diagnozie potrzeb młodzieży.

II szkolenie (21 – 22 maja) – „Przywództwo Włączające młodzież” – tematem przewodnim było przywództwo włączające i sposób jego realizowania w ramach współpracy z młodzieżą, odbyły się również konsultacje wyników diagnoz środowiska młodzieżowego oraz spotkanie z koordynatorką projektów młodzieżowych z POLIN zakończone wizytą w muzeum.

III szkolenie (8 czerwca) – „Dialog w języku młodzieży i inspirujące metody pracy” – szkolenie poświęcone dialogowi włączającemu oraz partycypacyjnemu projektowaniu przestrzeni.

Na spotkaniu podsumowującym 7 listopada uczestnicy zaprezentowali swoje projekty wydarzeń włączających młodzież.

Powstała również publikacja podsumowująca projekt zawierająca opisy wydarzeń włączających, inspiracje zaczerpnięte z innych instytucji pracujących z młodzieżą.

Termin realizacji: 1 marca 2018 r. – 31 grudnia 2018 r.

Dotacja na 2018: 55 000 zł

Koordynatorka/koordynator/zespół: Maja Mańkowska

Pomagam – Zyskuje 2018

W 2018 r. zrealizowano drugą edycję Pomagam – Zyskuje: całorocznego programu oferującego darmowe szkolenia dla warszawskich wolontariuszek i wolontariuszy. Program był odpowiedzią na potrzebę wytworzenia miejskiej oferty szkoleniowo-edukacyjnej, mającej na celu wzmocnienie wiedzy i kompetencji warszawskich ochotników i umożliwienie im zdobycia uprawnień i umiejętności przydatnych nie tylko w ich pracy wolontariusza, lecz także w życiu zawodowym i prywatnym.

W 2018 roku z bezpłatnych szkoleń skorzystało 316 wolontariuszy i wolontariuszek z 83 stołecznych organizacji pozarządowych i instytucji.

Przeprowadzono 29 szkoleń i warsztatów z 19 tematów.

Szkolenia objęły zagadnienia takie jak: zarządzanie sobą w czasie, umiejętności liderские, pierwsza pomoc, animacja dzieci i młodzieży, wystąpienia publiczne, praca w grupie czy podstawy zarządzania projektami. Wszystkie szkolenia prowadzono metodami warsztatowymi.

Termin realizacji: luty – grudzień 2018 r.

Dotacja na 2018: 97 505 zł

Koordynatorka: Aneta Birnbaum

Akademia Liderów Wolontariatu II

W roku 2018 zrealizowano II edycję Akademii Liderów Wolontariatu – programu rozwojowego skierowanego do najaktywniejszych warszawskich ochotników. W programie udział wzięło 11 wolontariuszek i wolontariuszy, którzy zostali zrekrutowani z warszawskich organizacji i instytucji. „Akademia Liderów Wolontariatu” trwała od 29 marca do 10 lipca 2018 r. i składała się z:

- promocji projektu i rekrutacji uczestników, prowadzonej we współpracy z Urzędem m.st. Warszawa;
- dwóch szkoleń (w tym jednego wyjazdowego: 20-22 kwietnia i 26-29 kwietnia);
- pracy w grupach mentorskich nad wypracowanymi podczas szkoleń planami projektów;
- podsumowania działań i wręczenie certyfikatów ukończenia Akademii Liderów Wolontariatu (10 lipca 2018 r.).

W czasie szkoleń wolontariusze wzmocnili się w zakresie umiejętności liderkich, pracy w grupie i budowania zespołu, wystąpień publicznych, debaty oksfordzkiej, pracy metodą projektu, współpracy z wolontariuszami i miejskich narzędzi wsparcia. Po części warsztatowej uczestnicy, podzieleni na zespoły projektowe, przystąpili do realizacji swoich projektów, a każda z grup otrzymała opiekę mentorki i grant w wysokości 2500 zł. W programie zrealizowano trzy projekty:

- „Królewski spacer”: nordic walking dla goławskich seniorów, połączony z oprowadzaniem po Łazienkach Królewskich;
- „Powrót do dzieciństwa”: zajęcia z dawnych gier i zabaw, zorganizowane w jednej z warszawskich szkół podstawowych;
- „Pomocna dłoń”: film promujący ideę wolontariatu międzypokoleniowego w hospicjum, wykorzystany później do przeprowadzenia lekcji edukacyjnych w szkołach ponadpodstawowych.

Termin realizacji: marzec – lipiec 2018 r.

Przychód na 2018: 55 044,57 zł

Koordynatorka: Aneta Birnbaum

Inclusive Leadership

Model przywództwa włączającego został opracowany w ramach projektu „Inclusive Leadership – nowe podejście do wzmacniania i rozwoju osób ze środowisk defaworyzowanych” jako wsparcie przedstawicieli organizacji pozarządowych, biznesu i administracji w rozwoju ich indywidualnego stylu przywództwa włączającego. Projekt został zrealizowany przez trzy organizacje partnerskie z trzech krajów europejskich i sfinansowany ze środków Programu Erasmus+. W ramach projektu opracowano trzy narzędzia, które mają wspomóc osoby zainteresowane w ich dalszym rozwoju jako liderów(ki) włączających(e):

- **Test online „Czy jesteś liderem(ką) włączającym(a)?”** jest narzędziem wprowadzającym w temat przywództwa włączającego. Pozwala na wstępną autodiagnozę siebie jako lidera(ki) włączającego(ej) oraz proponuje wskazówki dotyczące kolejnych kroków rozwoju w tym obszarze.
- **Podręcznik „Przywództwo włączające – Zarys teorii”** zawiera kompleksowe informacje teoretyczne, oferując bardziej szczegółowy wgląd w temat i wspierając stosowanie metod przywództwa włączającego w codziennym życiu.
- **„Przywództwo włączające – Podręcznik dla trenerów”** z licznymi ćwiczeniami i modelowym programem szkolenia to narzędzie pomocne przy samodzielnym przeprowadzaniu warsztatów dotyczących przywództwa włączającego.

Koncepcja przywództwa włączającego koncentruje się w szczególności na grupach zagrożonych wykluczeniem – osobach z niepełnosprawnościami, imigrantach lub uchodźcach, lub osobach z obszarów o ograniczonej infrastrukturze i dostępie do informacji. Przykłady i wywiady, które są częścią materiałów edukacyjnych, a także współpraca z ekspertami sprawiły, że u podstaw opracowanej koncepcji przywództwa włączającego leżą praktyczne doświadczenia.

Termin realizacji: listopad 2016 r. – marzec 2018 r.

Dotacja na 2018: 359 797,31 zł

Koordinatorka: Maria Makowska

Projekt współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej „Erasmus+”

EU Fundraising Association

Dwa sektory- jedna wizja

To program, który służy budowaniu współpracy pomiędzy sektorem pozarządowym i biznesowym, wpływa na efektywność działania trzeciego sektora i społeczne zaangażowanie biznesu. Polega na wsparciu liderów organizacji społecznych poprzez umożliwienie im indywidualnej współpracy z doświadczonymi osobami na stanowiskach kierowniczych z firmy PwC, którzy pełnią rolę coachów. Dodatkowo uczestnicy zdobywają specjalistyczną wiedzę i nowe praktyczne umiejętności z zakresu efektywnego zarządzania ludźmi, projektami, procesami podczas warsztatów przygotowanych wspólnie przez Fundację Szkoła Liderów i Fundację PwC. Poznają kulturę biznesu i mają możliwość wypracowania własnego podejścia do budowania współpracy z biznesem. W 2018 w programie wzięło udział 17 osób.

Termin realizacji: 15.12.2017 r. – 30.06.2018 r.

Dotacja na 2018: 21 705,19 zł

Koordynatorka: Agata Gajda

Wyłącz ego. Zrozum drugiego

Fundacja Szkoła Liderów w 2018 roku została partnerem projektu „Wyłącz ego. Zrozum drugiego”, który powstał z inicjatywy Orange Polska, we współpracy z Laboratorium Więzi, Fundacji Badań i Innowacji Społecznych Stocznia, CSR Info, ThinkTank.

W ramach projektu przedstawiciele kilkudziesięciu organizacji pozarządowych zostało przygotowanych przez **Nansen Center for Peace and Dialogue** do tego, aby w profesjonalny sposób prowadzili dialogi wolne od ocen i uprzedzeń w społecznościach lokalnych. Dialog to kluczowa kompetencja społeczna, na którą składają się wiedza, umiejętności i postawy. Oznacza to, że sztuki dialogu można się po prostu nauczyć, rozwijać i pogłębiać tę ważną kompetencję. Temu mają właśnie służyć szkolenia "Wyłącz ego. Zrozum drugiego."

www.zrozumdrugiego.pl